

uraziti soud, nemohl přece jeho rekursu vyhověti, neboť pořádková pokuta podle §u 86 a 220 c. ř. s. stihá nejen úmyslné porušení povinné úcty k soudu, ale i takové, jehož by se strana, pokud se týče její právní zástupce, při použití povinné pozornosti nebyli dopustili. Kdyby stěžovatel byl použil dotyčného obratu úmyslně, zakládalo by jeho jednání mimo to po případě i trestně stíhatelný čin. Ustanovení §§ 86 a 220 c. ř. s. bylo tudíž u stěžovatele právem použito a pokuta mu nemohla býti prominuta a to ani podle §u 522 c. ř. s., poněvadž tohoto ustanovení v tomto případě nelze užíti.

Čís. 4084.

Nárok podle §u 1327 obč. zák. není nárokem jednotným pro všechny pozůstalé, nýbrž úplně samostatným nárokem každého pozůstalého na náhradu toho, co mu smrtí živitele ušlo a ještě ujde.

Stanovení výše náhrady, byl-li usmrcený soukromým úředníkem. Pokud nelze přihlídnouti k mimořádným výdělkům. V úvahu přicházejí vždy jen konkrétní poměry usmrceného.

(Rozh. ze dne 6. srpna 1924, Rv I 1048/24.)

Úředník Emil Z. byl usmrcen vlakem žalované společnosti. Žalobě pozůstalé manželky a nezletilých dvou dítek o placení měsíčního důchodu, požadovaného úhrnným penízem 2314 Kč, vyhověl procesní soud první stolice potud, že přiznal pozůstalé vdově měsíčních 420 Kč 53 h pro dobu jejího vdovství, nezletilým dítkám pak po 223 Kč 93 h měsíčně až do doby, kdy se budou moci samy vyživovati. Odvolací soud snížil k odvolání žalované měsíční důchod u vdovy o 40 Kč a u dítek o 20 Kč, nevyhověl jinak ani dovolání žalobců ani žalované, a uvedl mimo jiné v důvodech: Nesprávné posouzení právní spatřují žalobci ve třech směrech: a) především v tom, že jim důchod nebyl přiznán v neztenčené míře jako celku, tak, by v případě odpadnutí jednoho z nich (smrtí, nebo zaopatřením), důchod jeho připadl ostatním, dále b) v tom, že důchod jim byl vyměřen příliš nízkou, a konečně c) v tom, že při určení důchodu nebyl vzat zřetel na práci, kterou konal usmrcený přes čas a na víc. Než nelze říci, že soud procesní vůči žalobcům věc s hlediska práva posoudil mylně. Ad a) Žalobci, požadující pro sebe neztenčený důchod jako pro celek, který dohromady tvoří, odvozují tento svůj požadavek z ustanovení §u 1327 obč. zák., který dle jejich názoru mluví o »pozůstalých« usmrceného jako jedné osobě. Žalujícími sluší dáti za pravdu v tom, že, kdyby byl usmrcený zůstal na živu a celý svůj výdělek vždy odevzdal rodině, by vyřazení jednoho člena z rodiny na jeho příjmy nemělo pražádného vlivu a že by byly příjmy ty přicházely plným penízem k dobru zbývajícím členům rodiny právě tak, jako v nich našli dříve úhradu na životní potřeby všichni členové jeho rodiny. Než z toho nelze nikterak odvoditi zákonitý nárok na právo přírůstku, iak se ho žalobci domáhají. Nehledíc totiž ani k tomu, že není nikterak jisto, zda by byl usmrcený i po vystoupení jednoho nebo více členů z jeho výživy, peněz na tyto vyřazené členy vypadající obrátil i na dále ve prospěch členů

zbývajících, nelze přehlédnouti, že nárok dle §u 1327 obč. zák. není jednotným nárokem pro všechny pozůstalé, nýbrž úplně samostatným nárokem každého pozůstalého na náhradu toho, co mu smrtí živitele ušlo a ještě ujde. Proti stanovisku, z něhož vycházejí žalobci, stačí uvést, že by při několika nezaopatřených dětech v případě úmrtí nejmladšího z nich musil dle žalobců připadnouti jeho uvolněný podíl ostatním, třebaš již zaopatřeným dětem na tak dlouho, až by toto nejmladší dítě, nebýti smrti, bylo zaopatřeno. Tím by nastalo obohacení členů rodiny, kteří důchodu již zapotřebí nemají, právě tak jako je v očích žalobců obohacena žalovaná dráha tím, že nebyla odsouzena, by jim platila důchod jako celku. ad b) Jak by se byly služební a výdělečné poměry usmrčeného utvářily, kdyby nebyl zemřel, nelze dnes říci. Je možno, že by byl dostal místo hned, jakmile by byl od své dosavadní zaměstnavatelky odešel, možno však také, že nikoli, a ač je také možno, že by byl dostal místo lepší, není vyloučeno, že by se byl musil spokojiti s místem špatnějším. Není ostatně ani vyloučeno, že by byl zůstal usmrčený ve službách firmy Sch. i po 1. lednu 1920 přes to, že dle předchozí úmluvy měl toho dne místo u této firmy opustiti, neboť právě tak, jako ho firma nepropustila, když se mu úraz stal, mohlo se i státi, že by ho nebyla propustila, i kdyby k úrazu jeho nebylo došlo. To vše jsou ovšem jen dohady, pro které nelze nalézt pevného základu a s nimiž na poli práva počítati nelze. Proto soud procesní nikterak nepochybil, když při vyměření důchodu pro žalobce jako pozůstalé usmrčeného vycházel se stanoviska, jako by usmrčený v době svého úmrtí byl trvale dosud ve službách firmy Sch. Jest to jedině spolehlivým východiskem ze spleti protichůdných zájmů, které strany proti sobě sledují. Nelze proto přisvědčiti názoru žalobců, že výpočtu důchodů pro ně měla býti za základ vzata smlouva kolektivní a nikoli smlouva, kterou usmrčený s firmou Sch. skutečně měl a která, ježto ke smlouvě kolektivní mezi touto firmou a jejím personálem nedošlo, jest v tomto případě jedině směrodatna. ad c) K vedlejšímu výdělku usmrčeného nepřihlížel soud při výměře důchodu pro žalobce právem, neboť, zjistil-li, že počínajíc rokem 1921 práce přes čas u firmy Sch. odpadly, a že by nebylo usmrčenému bývalo trpěno, by konal práce dělnické, jež se s jeho postavením jako úředníka nesrovnávaly, nemohl jinak, než odměnu za práce ty při výpočtu škrtnouti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

D ů v o d y:

Nesprávné posouzení právní spatřuje žalobkyně ve třech směrech: a) že odvolací soud nepovažoval náhradní nárok podle §u 1327 obč. zák. za jednotný, pevný a nedělitelný a neodvodil z toho, že právo rozdělení přísluší pozůstalým v rámci a nikoli mimo r á m e c tohoto nedělitelného nároku náhradního, jmenovitě také v ten způsob, že by uvolněný díl přirůstal ku celkovému fondu tohoto nároku. Leč tu odvolací soud správně vyložil, že nárok dle §u 1327 obč. zák. je samostatným a individuálním nárokem každého oprávněného pozůstalého jako jednotlivce, a že se přirozeně jeho výše určuje individuálními poměry a potřebami toho kterého oprávněného. b) Že odvolací soud vyměřil důchody oprávněných příliš nízko. Ani tím není uplatněný důvod

opodstatněn, a postačí, když bude po této stránce poukázáno na správné, věci i zákonu vyhovující důvody odvolacího soudu, jež dovolací soud sdílí. c) Že odvolací soud nevzal zřetel na vedlejší výdělky Z-a. I v této příčině stačí poukázati na důvody odvolacího soudu, k čemuž sluší podotknouti, že ku mimořádným výdělkům dlužno přihlédnouti pouze v celkovém rámci výdělkové činnosti, která ve příjmovém stavu může vykázati nepředvídané, kdyby i neočekávané příbytky, zvláště v době neustálených poměrů hospodářských. Odvolací soud správně přihlédl ku nepostižitelnosti všech předvídaných i nepředvídatelných okolností, a proto jeho na předpisu Šu 273 c. ř. s. spočívající odhad příjmový Emila Z. vyhovuje zákonu. Pokud žalovaná spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že důchody byly vyměřeny dle jejího názoru nesprávně a příliš vysoko, poukazuje se i ona k tomu, co bylo právě řečeno. Jirak spatřuje žalovaná nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací rozsudek je nejasný, poněvadž nezletilým dětem přisuzuje výživu až do doby, kdy se budou moci samy vyživovati, kterýžto výrok chce mítí obmezen ustanovením, že řečená povinnost má trvati pouze do 18. roku, pokud by dítě nemělo pro tělesnou vadu další zákonitý nárok vyživovací proti svému, na živu zůstavšimu, otci. Není tím dle čís. 4 Šu 503 c. ř. s. uplatněný důvod opodstatněn, rozsudečný výrok není nejasný, když dobu trvání určil dle Šu 141 obč. zák., neboť zákon sám neurčil nějaké hranice věkové, kterou by zanikala vyživovací povinnost rodičů, poněvadž zánik ten je závislý na individuálních, třeba teprve v budoucnosti se projevících poměrech, a poněvadž schopnost dětí, samostatně se živiti, může se podle okolností dostaviti dříve, nebo později. Proto nelze rozsudečný výrok v této příčině s hlediska Šu 226, odstavec první c. ř. s. považovati za neurčitý. Dále vidí žalovaná nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud, obíraje se vyměřovacím základem sporných důchodů, ocenil vlastní potřebu Emila Z-a pouze 29.2%. Dovolatelka dovozuje, že nemůže přicházeti v úvahu, co Emil Z. ve skutečnosti pro sebe potřeboval, nýbrž to, nač měl zákonitý nárok. Nelze toho právního názoru schváliti. Z ustanovení Šu 1323 obč. zák. vyplývá, že škůdce musí nahraditi škodu skutečnou (srv. slova »musí býti všecko uvedeno ve předešlý s t a v«), tedy v úvahu přicházejí skutečně zjištěné poměry, neboť usmrcena byla určitá osobnost, určitý živitel určitých vlastností, o toho byly děti oloupeny a nikoli o právnícky zkonstruovaný surrogát. Proto také nebylo potřebí zraleckého důkazu o tom, co otec s jeho příjmy, s manželkou a dvěma dětmi pravidelně pro sebe užije. Pokud dovolatelka dovozuje, že nebyl vzat zřetel na možnosti, o nichž byla řeč nahoře při důvodu dle čís. 2 Šu 503 c. ř. s. uplatněném, totiž, že odvolacím soudem nebyl připuštěn znalecký důkaz o tom, mnoho-li ze svých příjmů musil Z. upotřebiti ku výživě své manželky a svých dětí, jakož i o tom, kolik procent dlužno odpočísti vzhledem k tomu, že by byl Z. nucen skutečně ze služeb shora řečené firmy vystoupiti, a že by, hledaje jiného podobného stálého místa, musil dopustiti, aby mu služba byla snížena, jakož i o tom, kolik by bylo potřebí — v procentech vyjádřeno — odpočísti na případné onemocnění Z-a, tedy o tom, co by v procentech znamenala případná jeho nezaměstnanost, nebo nemoc, dovolatelka sama uznává, že při určení podle Šu 273 c. ř.

s. jde více méně o fikci, jenže neprávem vytýká, že se odvolací soud v této příčině nepřiblížil dostatečně skutečnými poměry odůvodněné pravděpodobnosti. Dovolací soud ani tohoto názoru dovolatelčina nemůže sdílet. Nemůže být dopuštěno, aby se příjmy o život příšedšího ustavičným odstíňováním a eventualitami, nemocemi, nezaměstnaností, tedy methodou progresivně zmenšovací scvrkly na nicotný peníz nějaký, neb to se s předpisem Šu 273 c. ř. s. nesrovnává. Postačí, když je usmrčený jako hospodářská jednotka posuzován s náležitým odstupem tak, jak se jevil, než-li zahynul, totiž jako svému věku přiměřeně zdravý a silný muž, určitého příjmu, práce a pořádku milovný, jenž se i dle pojišťovacího odhadu mohl dožít 75 roků svého věku. Tuto osobnost ztratily děti i manželka. Dovolací soud nepoznává, že by při určení důchodů bylo pochybeno, odvolací rozsudek je správný, dle čís. 4 Šu 503 c. ř. s. oběma stranama uplatněný důvod není opodstatněn.

Čís. 4085.

K pojmu hromadné věci (§ 302 obč. zák.). Jest jí hotelové stříbro, opatřené značkou hotelu.

Zajišťovací převlastnění jest platným důvodem k nabytí vlastnictví.

(Rozh. ze dne 6. srpna 1924, Rv I 1139/24.)

Žalobě o zjištění vlastnictví k hotelovému stolnímu stříbru, označenému jménem hotelu, a o vydání stříbra bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšší soud uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

d ů v o d e h :

Nesprávné právní posouzení spatřují dovolatelé též v tom, že odvolací soud usoudil, že o d e v z d á n í uskutečnilo se po zákonu. V té příčině poukazují dovolatelé, že podle žaloby šlo o tělesné odevzdání a že žalobce teprve v odvolacím řízení osvojil se právní názor soudu prvé stolice, podle kterého šlo o odevzdání prohlášením a vedle toho také o symbolické oduznání. Dovolatelé míní, že se neuskutečnilo žádné z nich, že možné by bylo pouze tělesné odevzdání z ruky do ruky, poněvadž jde o věci takové oduznání dopouštějící. Souvisí to s právním názorem dovolatelů, že nejde o hromadnou věc. Nelze ho však schváliti. Podle Šu 302 obč. zák. tvoří h r o m a d n o u v ě c a pokládá se za celek soubor několika věcí zvláštních, které se počítají za jednu věc a označují se společným jménem. Význam hromadné věci vyčerpává se tím, že užívajíce souborného označení můžeme se obejiti bez výpočtu individuálních věcí, majících sdíletí společný osud právní. Proto věci hotelové, podnikovou značkou označené, stříbro, jemuž dovolatelé se snažili vtisknouti dokonce charakter hotelového příslušenství (»Maxhof«), sluší vzhledem k tomu, co bylo právě vyloženo, považovati za hromadnou věc. Poněvadž bylo zjištěno, že se odevzdání uskutečnilo v ten způsob, že byl podle inventáře kus po kuse vyňat ze stříbrníku a pak opět vloženo do něho, sluší to považovati za zákoritá odevzdání stříbra, nehledí-li se ani k tomu, že to bylo vyjádřeno